

Gudstjeneste i Gørløse & Lille Lyngby Kirke

den 27. juli 2014

Kirkedag: 6.s.e.Trin/B

Tekst: Matt 19,16-26

Salmer:

Gørløse: 402 * 356 * 414 * 192 * 516

LL: 402 * 447 * 449 * 414 * 192 * 512,2 * 516

I De ti Bud er der et bemærkelsesværdigt fokus. Nogle af budene handler om noget, vi ikke må eller skal i forhold til Gud. De resterende bud har vore medmennesker i fokus. Den eneste, der ikke er i fokus, det er mig, jeg'et. Og dog! Jeg'et er den tiltalte. Du må ikke/skal.

Nu hører vi De ti Bud isoleret og løsrevet fra den tidsmæssige, kulturelle og religiøse sammenhæng, som vi ellers finder dem i i Bibelen. Men de fleste mennesker kender også mere til De ti Bud end til sammenhængen. Mange mener endvidere, at De ti Bud udtrykker og er kristendom. Et argument, som lidt hen ad vejen støttes af Jesus selv. Dels ved, at Jesus tager dem under behandling i Bjergprædikenen, dels ved, at Jesus forholder sig positivt til dem i mødet med den rige, unge mand.

De ti Bud gør god gavn, når de bruges rigtigt. Og den rigtige brug er netop at vise os, at livet skal leves i forhold til Gud og næsten, og i den sammenhæng regulerer De ti Bud vores adfærd. Samlet set holder de den rigtige levevis op for os. Kunne vi overholde dem til fulde, så så verden godt nok anderledes ud.

Her hjælper De ti Bud os også, fordi de også definerer for os, hvad 'verden' er. For ingen af os kan ændre på verden. Ingen af os kan forholde os til hele verden. Men vi kan alle forholde os

til vores medmennesker, og vi kan ændre på vores egen adfærd, og leve efter De ti Bud i forhold til Gud og næsten.

Vi skal nemlig ikke glemme, at De ti Bud også har fokus på Gud. De ti Bud regulerer også vort liv i forhold til Gud. Og, det gør de på handlingernes område. Du må ikke have og tilbede andre guder; du må ikke misbruge Guds navn, og hold hviledagen hellig.

Det er for mig vigtigt, at både troen på Gud, og min indstilling og mit forhold til min næste, ikke kun er teori. Det er handling. Tager jeg min kristne tro alvorligt, skal det kunne ses i mine handlinger. Det er nødvendigt, at jeg får vist livets rette fokus, Gud og næsten, for ingen af os lever uden de andre eller gudløst. Hvis ikke det er Gud Herren, som er vores Gud, så gør vi blot noget andet til afguder i vort liv.

Så den rette brug af De ti Bud hjælper os faktisk til at leve bedre. Men de bliver et problem for os, når vi misbruger dem, hvilket er det, der er på spil hos den rige, unge mand i samtalen med Jesus. Og det er jævnlige på spil i mange menneskers liv også i dag.

Det er at misbruge De ti Bud, når de bruges til at værdisætte norm og vurdering af menneskers tro eller mangel på samme. Det er at misbruge De ti Bud, når vi tror, at vi ved overholdelse af dem har guddommelige fortrin. Der er stadig mennesker, der mener, at lever vi blot så godt som muligt efter De ti Bud, så kommer vi også i Himlen, og Gud er ikke sur på os. Faktisk lidt på linie med den rige, unge mand.

Dér, hvor misbruget bliver det største problem er, at med denne brug, flyttes lovens fokus fra at være Gud og næsten til at være mig. Så bruges loven, De ti Bud, pludselig til at

fremme og fastholde mit liv for min skyld. Og skal vi lige berøre et af budene, ja, så betyder denne misbrug af budene faktisk en overtrædelse allerede af det første bud: Du må ikke have andre guder. For så gør vi os selv og vort eget liv til fokus og dermed til et guddommeligt princip.

De ti Bud er ikke en frelsesvej eller selvretfærdiggørelsesvej. Lige så lidt som vi får en bonus for at overholde landets love, lige så lidt giver det bonus på selvretfærdighedskontoen at overholde Guds bud for livet. Det er jo ikke fordi, vi på en særlig måde er gode mennesker, at vi ikke slår hinanden ihjel. Det skal vi ikke honoreres for. Men vi bliver selvfølgelig straffet, når vi overtræder loven.

Men problemet er altså, at Guds bud misbruges som frelsesvej. Vi tror, vi ved at overholde dem, fortjener os til noget hos Gud. Det er også gældende for den rige, unge mand.

Hvad skal jeg gøre for at få evigt liv? spørger han. Og det må da være rart at have det som han, når Jesus siger til ham: Overhold budene! Da svarer han kort og godt: Det har jeg gjort. Hvad mangler jeg så?

Herved rører han faktisk ved noget meget centralt i denne sammenhæng. Han har gjort alt, hvad kan tænkes – og alligevel konstaterer han, at der mangler noget.

Det gør han, fordi den, der vil misbruge budene til at opnå noget for sig selv, mister livet, allerede mens man har det. Den, der lever uden Gud og næsten som fokus, mister orienteringen i livet, og mister også fylden i livet. Derfor ved han godt, at han har gjort det rigtige og det hele, og alligevel er det ikke nok, for det giver ikke, hvad der var forventet. Nej, frelsen og friheden og fylden – kærligheden – udebliver, når den kun rettes mod sig

selv. Og i stedet for at budene skulle være en velsignet vejleder i livet, bliver de ved deres misbrug medvirkende til fortabelsens forbandelse i erkendelsen: Jeg har prøvet at gøre alt for at frelse mig selv, og det er mislykket.

Dog erkender han det, mens der endnu er mulighed for at ændre på det. Alt for mange mennesker dør i denne vildfarelse og når ikke i livet til erkendelse af, at frelsen ikke fortjenes, og budene er ikke en frelsesvej.

Men den unge mand har chancen, og griber ud efter den: Hvad mangler jeg? Han er dog stadig fanget i forvildelse og misbrug af budene: Hvad skal jeg gøre?

Og nu går Jesus tæt på: Sælg alt, hvad du ejer og giv det til de fattige, så vil du have en skat i himlene. Og kom så og følg mig!

I denne sammenhæng er emnet ikke generelt om rige og deres rigdomme. Her handler det om dén rige, unge mand. Hans rigdom er der ikke i sig selv noget forkert i. Men hos ham, og måske også hos andre ligesindede i dag, er rigdommen det, han lever for. Rigdom betyder ofte magt og muligheder, uafhængighed og selvstændighed. Og det kan nemt betyde og give muligheder for at leve for sig selv og sit eget liv. Skiller han sig af med det, bliver han jo bare en fattig, som intet kan gøre selv, men må tage til takke med at modtage.

Det for den unge mand så katastrofale at opdage er, at han ikke kan bruge sin rigdom til noget som helst, når det gælder Gud. Vel at mærke, ikke til noget som helst, som fremmer hans frelsessag. Han kan ikke købe frelsen, og han kan ikke skille sig af med rigdommen. Den bliver for ham en forbandelse og

hans fortabelse, for den er hans livs fokus, og den står imellem ham og Gud og næsten.

Nu er det mandens rigdom, Jesus slår ned på. Dels er det aktuelt i denne sammenhæng. Dels er det også så alment gældende et livsvilkår, at beretningen om den unge mand også kan have et budskab til eftertanke for os i dag. For rigdommens velsignelser er fascinerende og besnærende for mange af os. Hvad der følger med rigdom, stræber mange gladeligt efter, drømmer om og hænger fast i. Og det så meget, at vi gang på gang står i konflikt mellem livet og rigdommen, fordi livet møder os i næstens skikkelse med Guds fordringer og forventninger; men vi møder livet med vores rigdom. Og optændt af den, så er livet ikke for Gud og næsten, men for os selv. Bare tanken om at vinde den store gevinst i lotteriet kan jo få os til at drømme om alt det, vi kunne få eller gøre for os selv. Det er de færreste, der drømmer om at vinde den store gevinst med tanke for, hvilke gode formål og mennesker, der derved kunne hjælpes og støttes, ved at give gevinsten væk.

Og med alt dette i bagehovedet er det, at Jesus konkluderer, at det er meget svært for en rig at komme ind i Himmeriget. Ja, faktisk er det umuligt for mennesker at gøre noget for at blive frelst. Og så handler det jo lige pludselig om os alle sammen, rige eller ej. Det handler om vores misbrug af budene til egen frelses-retfærdighed, og denne er hermed fejlet af bordet med ét af Jesus. Mennesker kan ikke frelse sig. Den Mægtige finder vi ikke.

Paulus udtrykker det meget kraftigt i epistlen: Alle har syndet og mistet herligheden fra Gud....

At sige, at alle har syndet, er også at sige, at ingen magter at gøre det umulige. Det er ikke en nedvurdering eller en moralsk

fordømmelse, Paulus her retter mod os. Det er en erkendelse af, at i kampen for at få/fortjene Himmeriget, har alle tabt og fejlet, for det kan ikke lade sig gøre for mennesker. Dertil er vi alt for fanget i os selv og misbrugen af Guds bud. Det er vores natur, og vi kan ikke ændre på det.

Men Paulus siger jo også: Alle har syndet og mistet herligheden fra Gud, og ufortjent gøres de retfærdige af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.

For mennesker er det umuligt, men for Gud er det muligt at frelse mennesker. Og Han vil det og har sat frelsens mulighed i værk i verden: Forløsningen i Kristus Jesus og hans blodige sonoffer på korset.

Menneskets gerninger kan intet gøre for frelsen. Kun Kristi gerning kan få os gennem nåleøjet. Kristi gerning er det umuliges mulighed.

Det er meget vigtigt, at vi har os for øje, at når det hedder, at det er i troen på Kristi gerning, at vi får Himmeriget og gøres retfærdige for Gud, så er det ikke troen som gerning, der frelser os. Jesus er vores Frelser og Forsoner; men troen er modtagelsen af denne retfærdiggørende nådegave fra Gud. Troen er erkendelsen af og modtagelsen af Guds gerning som den gerning, der kan det umulige. Gud gav alt, hvad Han havde, sin enbårne søn, og derved fik Han en skat i Himlen, nemlig den, at mennesker, som tror på Jesus, ikke skal fortabes, men have evigt liv. Troen er modtagelsen af Guds nåde og forkastelsen af egen stolthed og fortabende selvretfærdighed.

Vi må glæde os over Guds bud og bruge dem rigtigt som en lov om livet med Gud og næsten. Vi må glæde os over, at et menneske, at vi, gøres retfærdigt ved tro, uden lovgerninger.

For den umulige gerning har Jesus gjort. Han er den dybe sammenhæng mellem Gud og os, vor Frelser og Forsoner. I ham finder den Mægtige os.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen